

İÇİNDEKİLER

GİRİZGAH	5
İÇİNDEKİLER	9

İNSAN HAKLARI VE GÜVENLİK İLİŞKİSİNİN KURAMSAL VE KAVRAMSAL TEMELLERİ

Özer ASLAN / Cangül ERLİK

GİRİŞ.....	19
1. İNSAN HAKLARI VE GÜVENLİĞİN KAVRAMSAL TEMELLERİ.....	20
2. İNSAN HAKLARININ TARİHSEL ARKA PLANI.....	24
3. İNSAN HAKLARI İLE GÜVENLİK İLİŞKİSİNİN FELSEFİ TEMELLERİ.....	27
4. İNSAN HAKLARI VE GÜVENLİK ARASINDAKİ KAVRAMSAL GERİLİM.....	33
SONUÇ.....	36
KAYNAKÇA	37

PLATON VE HOBES ÖRNEĞİNDE DEĞİŞEN GÜVENLİK ALGISI VE GÜVENLİK GÜÇLERİNİN ROLÜ

Barbaros KOÇAK

GİRİŞ.....	39
1. PLATON'DA GÜVENLİ TOPLUM MODELİ OLARAK ADALET	40
1.1. Platon ve Siyaset Felsefesinin Doğuşu.....	40
1.1.1. Adil Toplum Düzeninin Tanımlanması.....	43
1.1.1.1. Güvenlik Güçlerinin Eğitimi.....	47
2. MODERN DÖNEMDE DEĞİŞEN GÜVENLİK ALGISI.....	51
2.1. Hobbes ve Siyaset Biliminin Doğuşu	52
2.1.1. Hobbes'un Doğa Kuramı.....	56
2.1.1.1. Güvenli Toplum Modeli olarak Egemen ve Korku.....	57

SONUÇ	59
KAYNAKÇA	62

GÜVENLİK VE ÖZGÜRLÜK İKİLEMİ: GÜVENLİ BİR ÖZGÜRLÜK MÜMKÜN MÜDÜR?

Didem GEYLANI

GİRİŞ.....	63
1. GÜVENLİK KAVRAMI.....	64
2. GÜVENLİK YAKLAŞIMLARI	66
3. ÖZGÜRLÜK YAKLAŞIMLARI	71
4. GÜVENLİK VE ÖZGÜRLÜK İKİLEMİ	74
SONUÇ	77
KAYNAKÇA	78

LEVİATHAN'IN GÖLGESİNDE İNSAN HAKLARININ SONU: DEVLET AKLI, GÜVENLİK VE UMUDUN POLİTİKASI

Barış AYDIN

GİRİŞ: GÜVENLİK VE HAKLAR ARASINDAKİ APORİA VE ELEŞTİREL BİR ÇIKIŞ ARAYIŞI	81
1. DEVLET GÜVENLİĞİ PARADİGMASININ FELSEFİ VE TARİHSEL KÖKENLERİ	83
1.1. Hobbesçu Miras: Güvenlik İçin Mutlak Egemenlik ve Leviathan'ın Gölgesi.....	83
1.2. Raison d'État ve Devletin Aşkın Mantığı: Hukukun Askıya Alındığı Alan	84
1.3. Realist Gelenek ve Anarşik Düzendeki Beka Mücadelesi: Güvenlik İkilemi	86
2. PARADİGMANIN YAPISÖKÜMÜ: HAKLAR, İKTİDAR VE BİYOPOLİTİKA	87
2.1. Liberal Hukuk Felsefesinin İtirazı: Ronald Dworkin ve Haklar Kozdur Tezi	88
2.2. Güvenlik Aygıtlarının Eleştirisi: M. Foucault ve G. Agamben'de İktidar Teknolojileri	90
2.3. Costas Douzinas ve İnsan Haklarının İkiyüzlülüğü.....	92
3. ELEŞTİREL BİR APORİADAN DEVRİMCİ BİR UFKA	97

3.1. Hukukun Kırılğan Zemini: Eleştirel Bir Perspektiften İnsan Hakları, Devlet Aklı ve Radikal Politikanın Ufukları.....	97
3.2. Umudun Politikası: Ernst Bloch'ta Doğal Hukuk, İnsan Haysiyeti, Somut Ütopya ve Umut İlkesi.....	102
SONUÇ YA DA GÜVENLİK VE HAKLARIN ÖTESİNDE, İNSAN HAYSİYETİNE DAYALI SOMUT BİR ÜTOPYA.....	107
KAYNAKÇA	109

GÜVENLİK KAVRAMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

Kübra YAYLALI

GİRİŞ.....	113
1. GÜVENLİK KAVRAMI.....	114
2. GÜVENLİK KAVRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİ	118
3. GÜVENLİĞİN SINIFLANDIRILMASI VE KAVRAMSALLAŞTIRILMASI.....	124
SONUÇ.....	127
KAYNAKÇA	129

KLASİK GÜVENLİK YAKLAŞIMLARI

Merve Nur SELEN

GİRİŞ.....	131
1. TEMEL ÖZELLİKLER.....	132
2. KLASİK GÜVENLİK YAKLAŞIMLARININ TEORİK TEMELLERİ	135
2.1. Realizm ve Neorealizm	135
2.2. Klasik Güvenlik Yaklaşımlarında Güç Dengesi ve Güvenlik İkilemi.....	137
2.3. Realist Güvenlik Yaklaşımında Devletin Rolü.....	139
2.4. Kolektif Güvenlik Anlayışı ve Realist Eleştiri.....	140
3. KLASİK GÜVENLİK YAKLAŞIMLARININ SINIRLILIKLARI.....	142
3.1. Birey Güvenliği Eksikliği ve Askeri Tehditlerin Dışındaki Sorunların İhmal Edilmesi	142
3.2. Klasik Güvenlik Yaklaşımlarının İnsan Haklarına Bakışı.....	143
SONUÇ.....	145
KAYNAKÇA	146

İNSAN HAKLARI PERSPEKTİFİNDE ÇAĞDAŞ GÜVENLİK YAKLAŞIMLARI

Özer ASLAN

GİRİŞ.....	149
1. ÇAĞDAŞ GÜVENLİK YAKLAŞIMLARI.....	150
1.1. Okul Temelli Yaklaşımlar	151
1.1.1. Kopenhag Okulu	151
1.1.2. Eleştirel Güvenlik Çalışmaları	152
1.1.2.1. Galler / Aberystwyth Okulu	154
1.1.2.2. Paris Okulu.....	155
2.2. Eleştirel ve Yorumlayıcı Yaklaşımlar	156
2.2.1. Feminist Güvenlik Çalışmaları	156
2.2.2. Post-yapısalcı yaklaşımlar	157
2. YENİ GÜVENLİK KAVRAMLARI	159
2.1. İnsani güvenlik.....	159
2.2. Ekolojik/çevresel güvenlik.....	161
2.3. Siber güvenlik.....	162
2.4. Enerji Güvenliği	163
2.5. Toplumsal güvenlik.....	164
3. İNSAN HAKLARI PERSPEKTİFİNDE ÇAĞDAŞ GÜVENLİK.....	166
SONUÇ	168
KAYNAKÇA.....	169

İNSAN HAKLARI PERSPEKTİFİNDEN GÖÇ OLGUSU VE GÜVENLİK: İNSAN GÜVENLİĞİ VE NORMATİF ÇERÇEVELER

Kübra Betül BİÇEN GÖREN

GİRİŞ.....	171
1. İNSAN GÜVENLİĞİ VE GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ.....	172
1.1. İnsan Güvenliği Yaklaşımı.....	173
1.2. Göç, Egemenlik ve Uluslararası Hukuk	174
1.3. Göçün Güvenlikleştirilmesi	175

2. İNSAN HAKLARI TEMELLİ GÜVENLİK YAKLAŞIMI	177
2.1. İnsan Güvenliği Paradigmaları	178
2.2. Hak-Temelli Göç Yönetimi İlkeleri.....	179
2.3. Politik ve Etik Çerçeve: Devlet Yükümlülükleri ve Uluslararası Dayanışma	179
3. İNSAN HAKLARI PERSPEKTİFİNDEN GÖÇ YÖNETİMİ	181
3.1. Uluslararası İnsan Hakları Belgelerinde Göçmen Hakları.....	182
3.2. Sınır Yönetimi ve İnsan Hakları İkilemi	183
3.3. Geri İtmeler ve İnsan Hakları Sorunsalı	184
SONUÇ.....	185
KAYNAKÇA	187

İÇ GÜVENLİK YÖNETİMİ, KOLLUK VE İNSAN HAKLARI

Ozan KAVSIRACI

GİRİŞ.....	189
1. KAVRAMSAL OLARAK İÇ GÜVENLİK VE YÖNETİMİ.....	190
2. KOLLUK TÜRLERİ VE İÇ GÜVENLİK	193
3. HUKUK DEVLETİ, İNSAN HAKLARI VE KOLLUK.....	196
4. KOLLUK VE İNSAN HAKLARI İLİŞKİSİ	199
5. İNSAN HAKLARI, KOLLUK DENETİMİ VE HESAP VEREBİLİRLİLİK.....	201
SONUÇ.....	204
KAYNAKÇA	205

GÜVENLİK YÖNETİMİNDE ÖNLEYİCİ KOLLUK FAALİYETLERİ VE İNSAN HAKLARI

Şükrü Can ÖZTÜRK

GİRİŞ.....	209
1. ÖNLEYİCİ KOLLUK FAALİYETLERİNİN KAVRAMSAL VE HUKUKSAL ÇERÇEVESİ	210
1.1. Önleyici Kolluğun Tanımı ve Tarihsel Gelişimi.....	210
1.2. Ulusal ve Uluslararası Hukukta Önleyici Kolluk.....	211
1.2.1. Ulusal Hukuki Çerçeve	212

1.2.2. Uluslararası Standartlar.....	212
1.2.3. Hukuki Sınırlamalar ve Denetim.....	213
2. ÖNLEYİCİ KOLLUK FAALİYETLERİNİN TÜRLERİ VE UYGULAMA ALANLARI.....	214
2.1. Risk Değerlendirmesi ve İstihbari Faaliyetler	214
2.2. Devriye, Kimlik Kontrolü ve Gözetim Sistemleri	215
2.3. Toplumsal Olayların Önlenmesi.....	216
3. İNSAN HAKLARI BAĞLAMINDA ÖNLEYİCİ KOLLUK.....	217
3.1. Temel Hak ve Özgürlüklere Müdahale Riski.....	217
3.2. İnsan Haklarıyla Uyumlu Kolluk İlkeleri	219
3.3. Keyfilik Riski ve Yargısal Denetim	220
4. ÖNLEYİCİ KOLLUKTA HESAP VEREBİLİRLİK VE ŞEFFAFLIK MEKANİZMALARI.....	221
4.1. Etkin Şikâyet ve Denetim Mekanizmaları	221
4.2. Şeffaflık ve Dijital Dönüşüm	222
4.3. Toplumsal Katılımın Rolü	222
5. ÖNLEYİCİ KOLLUKTA İYİ UYGULAMALAR VE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ.....	223
6. YENİ TEKNOLOJİLER: PREDİKTİVE POLİCİNG.....	225
6.1. Teknolojik Altyapı ve Uygulama Biçimleri	225
6.2. İnsan Hakları Üzerindeki Etkileri	225
6.3. Yasal ve Etik Değerlendirme.....	226
6.4. Politika Önerileri.....	226
SONUÇ.....	227
KAYNAKÇA.....	229

**GÜVENLİK YÖNETİMİ VE KOLLUK KUVVETLERİNİN
İNSAN HAKLARI VE YUMUŞAK GÜÇ BAĞLAMINDA
KARŞILAŞABİLECEĞİ SOSYO-PSİKOLOJİK KRİZ VE FIRSATLAR**

Zübeyr ŞAKAR

GİRİŞ.....	233
1. MODERN DEVLETLE BİRLİKTE ARTAN GÜVENLİK YÖNETİMİ İHTİYACI.....	236
2. DOĞAL HUKUK, DOĞAL HAKLAR VE İNSAN HAKLARI KAVRAMLARI BAĞLAMINDA GÜVENLİK YÖNETİMİ.....	239

3. TEORİK VE PRATİK OLARAK ÇAĞDAŞ GÜVENLİK POLİTİKALARI VE YAKLAŞIM ÖNERİLERİ.....	244
4. TERÖRLE MÜCADELEDE KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER VE TEHDİTLER.....	248
5. KAMU DİPLOMASİSİ VE İLETİŞİMİ İLE YUMUŞAK GÜÇ VE İNSAN HAKLARI VE GÜVENLİK YÖNETİMİ.....	252
6. TÜRKİYE’NİN GÜVENLİK YÖNETİMİ VE KOLLUĞUN İDARESİNE ÖNERİLER.....	254
SONUÇ.....	256
KAYNAKÇA.....	259

GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDEN SOSYAL POLİTİKALARIN İNSAN HAKLARINA YANSIMALARI

İbrahim ATAÇ

GİRİŞ.....	261
1. SOSYAL POLİTİKALARIN GÜVENLİK BAĞLAMINDAKİ ANLAMI.....	262
1.1. Sosyal Politika Kavramı ve Temel İlkeleri.....	263
1.2. Sosyal Politikaların Güvenlik Yaklaşımlarındaki Yeri.....	264
1.3. Güvenlik ve Refah Devleti İlişkisi.....	265
2. GÜVENLİK TEORİLERİ VE SOSYAL POLİTİKA İLİŞKİSİ.....	266
2.1. Klasik Güvenlik Yaklaşımında Sosyal Politikalara Bakış.....	268
2.2. Hak Temelli Güvenlik Yaklaşımında Sosyal Politikaların Yeri.....	269
3. SOSYAL POLİTİKALAR YOLUYLA GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI.....	271
3.1. Yoksullukla Mücadele Politikaları ve Güvenlik.....	272
3.2. Eğitim ve İstihdam Politikalarının Güvenlik Boyutu.....	273
4. SOSYAL POLİTİKALAR İLE İNSAN HAKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	275
4.1. Sosyal Politikaların İnsan Haklarını Geliştirme Potansiyeli.....	276
4.2. Güvenlik Öncelikli Politikaların Sosyal Haklara Etkisi.....	277
5. TÜRKİYE’DE SOSYAL POLİTİKALAR VE GÜVENLİK İLİŞKİSİ.....	278
SONUÇ.....	279
KAYNAKÇA.....	281

İNSAN HAKLARI VE GÜVENLİK PERSPEKTİFİNDE ULUSLARARASI KURULUŞLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gürkan KANAT

GİRİŞ.....	285
1. GÜVENLİK VE HAK DENGESİNİN KAVRAMSAL İNŞASI	287
2. ULUSLARARASI KURULUŞLARIN EVRİMİ VE ROLÜ	290
2.1. Birleşmiş Milletler Örneği: Güvenlik ve İnsan Hakları İkilemi	291
2.2. Bölgesel Kuruluşlar: Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi Örneği.....	294
2.3. Diğer Bölgesel Aktörlerin Rolü Hakkında.....	299
SONUÇ	301
KAYNAKÇA.....	303

İDEOLOJİNİN İNSAN HAKLARINA VE GÜVENLİK POLİTİKALARINA ETKİSİ

İkram BAĞCI

GİRİŞ.....	305
1. İDEOLOJİ NEDİR?	306
2. İDEOLOJİ VE ÇATIŞMA	307
3. TÜRKİYE'DE İDEOLOJİLERİN YAPISAL İÇERİĞİ	308
4. TÜRKİYE'DEKİ İDEOLOJİLERİN MOTİVASYON KAYNAKLARI	310
5. İNSAN HAKLARI VE İDEOLOJİ.....	312
6. GÜVENLİK VE GÜVENLİK POLİTİKALARI.....	313
SONUÇ	315
KAYNAKÇA.....	316

GÜVENLİK YÖNETİMİNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ VE İNSAN HAKLARI

Tuğba PUSA

GİRİŞ.....	319
1. GÜVENLİK VE SOSYAL MEDYA.....	320
1.1. Güvenlik	320
1.2. Sosyal Medya	323

---

2. SOSYAL MEDYANIN GÜVENLİK YÖNETİMİNDEKİ ROLÜ	325
2.1. İstihbarat Toplama	325
2.2. Terör	327
2.3. Dezenformasyon.....	329
2.4. Toplumsal Hareketler	331
3. SOSYAL MEDYA VE İNSAN HAKLARI	332
3.1. İfade özgürlüğü ve Bilgiye Erişim Hakkı.....	332
3.1.1. Hakaret, İftira, Nefret Söylemi.....	334
3.2. Özel Hayatın Gizliliği.....	335
3.3. Sosyal Medyada İnsan Hakları İhlallerinin Önlenmesinde Güvenlik Yönetimi Açısından Zorluklar	336
3.4. Sosyal Medya'da İnsan Haklarını Korumak.....	338
SONUÇ.....	340
KAYNAKÇA	341